

Tornby Bjergelav
c/o Runi Haraldsen
Strandvejen 80
9850 Hirtshals

Kystdirektoratet
J.nr. 21/15817-10
Ref. Kaj Merrild Hareskov
12-01-2022

Afgørelse

Dispensation til genopførsel af bådehus til Tornby fladbåd inden for klitfredningslinjen

Ansøgning

I har den 2. november 2021 sendt endelig ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 8 til genopførsel og tilpasning af bådehuset til Tornby fladbåd inden for klitfredningslinjen på ejendommen matr. nr. 158a, Sdr. Tornby By, Tornby, Strandvejen 78, 9850 Hirtshals, Hjørring Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 8, samt klitfredningsbekendtgørelsen² § 1, jf. § 4 til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun klitfredningslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

² Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 af bekendtgørelse om klitfredning.

Redegørelse for sagen

Sagen vedrører bådehuset, der ligger tæt på klitfredningslinjen, som det ses på nedenstående kortklip.

Ortofoto 2021. Det orange linje markerer grænsen for det klitfredet areal.

De røde streger markerer de vejledende matrikelskel.

Bådehuset er markeret med den røde prik.

Ansøger anfører bl.a.:

- Det nuværende bådehus er nedslidt, og det er ikke økonomisk forsvarligt at istandsætte dette, da der er kraftigt råd i store dele af bygningen.
- Projektet til det nye bådehus viser en bygning i samme højde, bredde, arkitektur og materialevalg, men forlænget mod nord med 7 m.
- Det nuværende bådehus genkendes tydeligt i det nye med volumen, proportioner og materialer.
- Det nuværende bådehus tjener flere formål. Primært er det opbevaring af den historiske fladbåd samt formidling af bådens og skudehandelens historie. Derudover har bådehuset en vigtig funktion som værksted med de nødvendige faciliteter for Tornby Bjergelav, der er den helt nødvendige lokale gruppe af ildsjæle, der holder båden ved lige, tager den ud på sejlads og skaffer den fornødne opbakning og økonomi til vedligehold og drift.
- Tornby fladbåd er en af de få tilbageværende fartøjer af denne type og dens overlevelse som unik levende kulturarv, er helt afhæng af 2 ting: gruppen af lokale ildsjæle og et bådehus, der kan yde fladbåden beskyttelse og plads til den nødvendige vedligeholdelse.
- Projektet til det nye bådehus opfylder de nævnte forudsætninger for lavets virke og Fladbådens bevarelse i en arkitektur tilsvarende det gamle bådehus og en forbedret funktionalitet, hvor klimapåvirkningen af båd og mennesker er reduceret. Facaderne er nu lukkede og giver ly for vinden og sandet. Bådehuset er udvidet med nødvendige faciliteter som toiletter, bad og samlingsrum, så Bjergelavet kan arbejde med båden og mødes om planlægning og formidling. Bådehusets forlængelse er

desuden begrundet i at formidlingsmulighederne øges, ved at gæster, foreninger og andre kan tilbydes ly og formidling.

- *For Bjergelavets medlemmer er det vigtigt, at der bliver omklædningsfaciliteter, toilet og bad i forbindelse med de fysisk krævende sejlads med fladbåden og den løbende vedligeholdelse af båden.*
- *Det nye bådhus opføres nøjagtig samme sted som det nuværende.*
- *Arkitektur, størrelse og materialevalg er som det nuværende hus, bortset fra den ønskede forlængelse mod nord. Det er vurderingen, at forlængelsen vil ikke gribe forstyrrende ind i hverken klitlandskab eller i forhold til den spredte sommerhusbebyggelse i området. Forlængelsen ligger på et fladt, visuelt afskærmet areal bag en klit nord for bådhuset.*
- *For god ordens skyld kan oplyses, at Tornby Bjergelav grundigt har undersøgt om stedet vil kunne fungere, hvis toiletter, omklædning og formidling/samlingsrum, indrettes i et andet hus uden for klitfredningen. Konklusionen er, at det ikke vil kunne fungere optimalt. Det er vigtigt for Bjergelavet at vedligehold af fladbåden og tilhørende aktiviteter er samlet under samme tag.*
- *Der vil være adgang til handicaptoliet for offentligheden året rundt.*
- *Der isættes vinduer da man ikke kan kigge ind i gennem tremmerne fremadrettet, da hallen lukkes.*
- *Rytterlyset er tilføjet for at få et bedre lys ind på båden.*
- *Udebruserne er til gavn for den øvrige turisme.*
- *Forlængelsen kommer ikke ind i klitterne. Der skal ikke ske terrænændringer.*
- *Skibsbevaringsfonden og Vendsyssel Historiske Museum har i meget klare støtteerklæringer udtalt deres opbakning til projektet til et nyt bådhus som en afgørende forudsætning for fladbådens videre bevarelse gennem netop nødvendige rammer for fladbåden og Bjergelavet.*

Fremtidige forhold / arealer og højder

Det nye bådhus bygges på samme sted som det nuværende i samme gulvkote. "Fodaftrek" og form på husets plan er som det nuværende hus, men forlænget 700 cm mod nord.

Arealet til det nye hus er som bruttoarealet i det nuværende hus, 160 m² tillagt forlængelsens areal 84 m².

Tagryggen får en højde som den den nuværende højde på 500 cm, der også er lokalplanens max. for højder i området.

På materialesiden arbejdes der med en lukket træbeklædning i ubehandlet fyr, lærk eller eg, der patineres til en smuk sølvgrå overflade i fin harmoni med det omgivende klitlandskab.

Tagdækning af tagpap uden listedækning.

Vinduer og døre males i en grå frave.

Port udføres som skydeport. Foran vinduer monteres skodder som kan skydes for vinduerne og derved give bygningen et neutralt udtryk. Mod syd udføres foldedøre i glas, der ligeledes kan dækkes af skydeskodder. Når huset ikke er i brug kan formidling og kig ind til fladbåden ske fra dette parti, der afhængigt af vind og vejr kan være åbent, lukket eller helt tillukket med skodder. Der opsættes ikke tagrender og nedløbsrør.

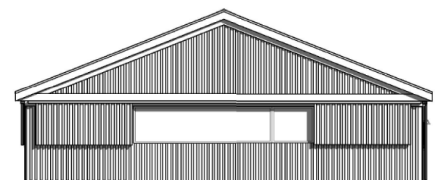
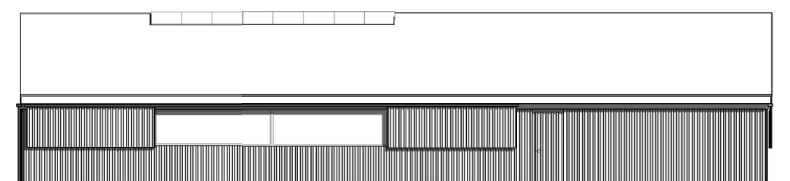
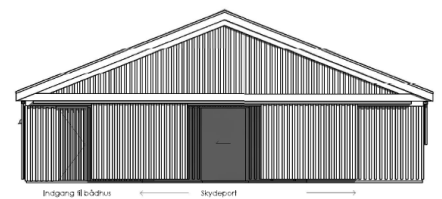
Fremtidige arealer ser sådan ud:

Stueplan, brutto	244,0 m ²
Heraf tilbygning	84,0 m ²

Fremtidig højde fra terræn til tagryg 500 cm.

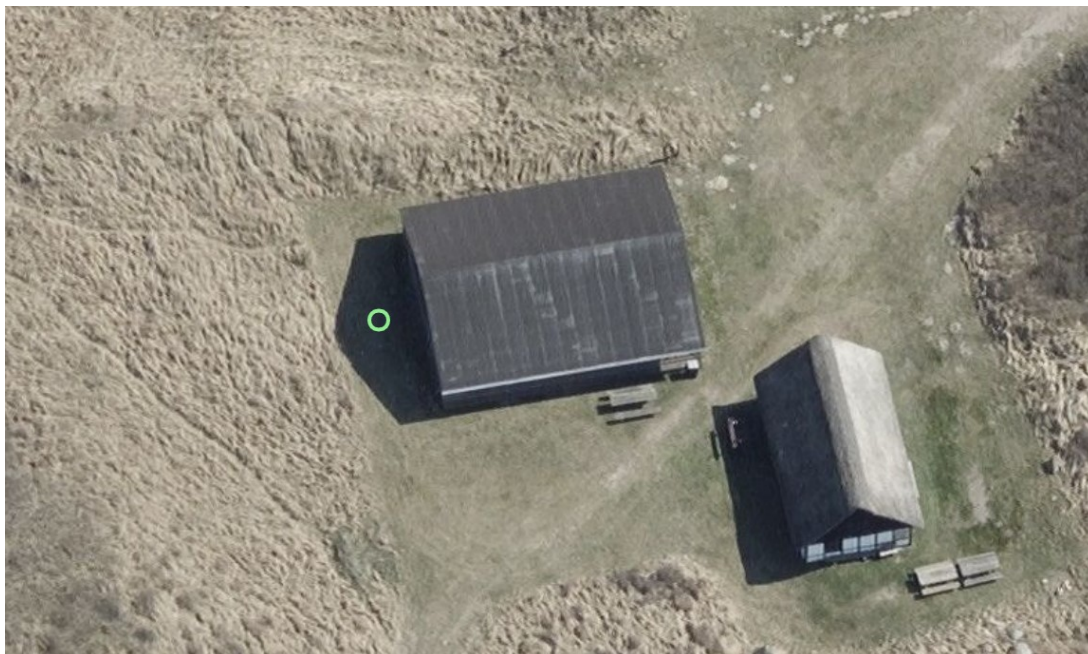
Medsendt foto af det nuværende bådhus, set fra syd, hvor man kan se ind til båden gennem tremmekonstruktionen

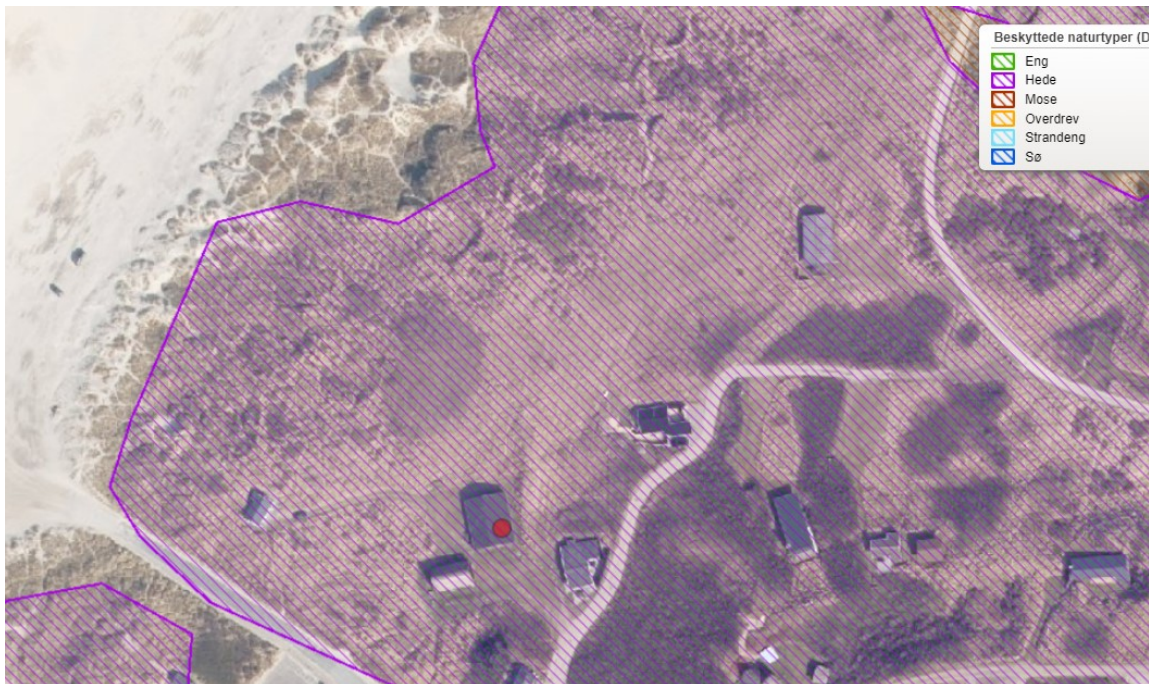
Medsendt skitse af det ønskede bådhus – øverst til højre ses indgangen til bådhallen fra syd – til venstre ses bådhallen fra vest og øst, hvor der er vinduer, så man kan se ind til båden.

Medsendt skitse af tilbygningen hen mod den nærliggende klit

2021, skråfoto med markering af stedet for tilbygningen

Bådehuset ligger indenfor § 3 område hede

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 6, Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å) ligger ca. 400 mod sydvest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 6.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til Natura 2000, og karakteren af genopbygningen. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter. Stedet vurderes at være levested for markfirben – men udvidelsen vurderes ikke at påvirke evt. forekomst af dem.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskædigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ansøgningen skal vurderes efter § 65 b, stk. 1.

Bådehuset ligger på det laveste punkt i det lokale klitmiljø. Ændringerne fra en halvåben trækonstruktion, hvor båden ligger ubeskyttet mod vejrliget – til en lukket konstruktion med vinduesindsigt til båden – vurderes derfor velbegrunderet. Vinduespartiernes størrelse og placering vurderes rimelig for at give et passende lysindfald og give gæster et godt indblik til båden.

Bådehusets fortsatte placering på stedet inden for klitfredningen vurderes begrundet – og genopførslen vurderes tilpasset så godt som muligt til den nuværende placering og konstruktion af bådehuset.

Udvidelsen af bådehuset vurderes rimeligt begrundet, henset til den fortsatte bevarelse af båden – og det vurderes positivt at handikaptoilet og udebruser frit kan anvendes af besøgende uden for bådehusets åbningstider.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det i overensstemmelse med hidtidig praksis vil være muligt at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Der vil således som hidtil kunne tillades opstilling af toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre, til opfyldelse af friluftsfunktionen nødvendige, beskedne opholdsfaciliteter. Ifølge Miljø- og Energiministeriets vejledning fra august 2000 om 300 m strandbeskyttelses- og klitfredningszone sigtes der endvidere til bl.a. stier og mindre parkeringsarealer. Der forudsættes, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

De tilføjede faciliteter ligger på grænsen af, hvad der kan omfattes af ovenstående lovbemærkninger. De samlede forhold om bådehusets genopførsel og udvidelse taler dog for, at der er tale om et særligt tilfælde, som der kan dispenseres til efter § 65b stk. 1.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til den ansøgte genopførsel.

Med venlig hilsen

Kaj Merrild Hareskov
+45 91 35 74 44
kaj@kyst.dk

Bilagsgliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Hjørring Kommune, hjoerring@hjoerring.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Hjørring, hjoerring@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Vendsyssel v/ Thomas Elgaard Jensen, vendsyssel@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Hjørring, hjoerring@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, jyllandskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens⁴ § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 af bekendtgørelse om klitfredning.

⁵ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 6, Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å

De gældende udpegningsgrundlag for de danske habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af Natura 2000-planerne for 2016-21. Udpegningsgrundlagene er dog under opdatering, og forslag til justerede udpegningsgrundlag er offentliggjort i en basisanalyse for hvert Natura 2000-område i juni 2020.

Myndighederne skal både varetage hensynet til arter og naturtyper, der fremgår af de gældende udpegningsgrundlag, og til eventuelle nye arter og naturtyper, der fremgår af forslaget, selv om forslaget endnu ikke er endeligt besluttet og meddelt Europa-Kommissionen.

Udpegningsgrundlagene, der er relevante for den konkrete afgørelse, er indsat herunder.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 6		
Naturtyper:	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Klitlavning (2190)
	Enebærklit* (2250)	Lobeliesø (3110)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Hedepletvinge (1065)
Arter:	Havlampret (1095)	Bæklampret (1096)
	Odde (1355)	Mygblomst (1903)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 6 (fra [Natura 2000-planen 2016-21](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 6		
Naturtyper:	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Havtornklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Å-mudderbanke (3270)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Mygblomst (1903)	Hedepletvinge (1065)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Havlampret (1095)
Arter:	Odde (1355)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller træfugle (T).

Forslag til nyt udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 6 (fra [basisanalysen, juni 2020](#))